29/07/2019

Στην Ιερά Μονή της Δαμάστας

/ Ιερές Μονές

Στην ιερά μονή της Δαμάστας αναμένεται να ταφεί αύριο ο μακαριστός Μητροπολίτης Φθιώτιδος κυρός Νικόλαος, όπως ήταν η επιθυμία του.

Στις βορεινές πλαγιές του Καλλίδρομου όρους σε υψόμετρο 740 μ., 23 χιλιόμετρα μακρυά από τήν Λαμία είναι κτισμένο το Μοναστήρι της Δαμάστας, μεταβυζαντινό κτίσμα. Τό τοπίο της Μονής είναι απαράμιλλο σέ φυσική ομορφιά καί μαγευτική θέα. Πολλές οι εκδοχές γιά τήν προέλευση του ονόματος της Μονής, επικρατέστερη φαίνεται όμως η εκδοχή ότι προέρχεται από τό “δαμάστρα”. Η Παναγία δαμάζει τόν πόνο καί τά πάθη. Τό Μοναστήρι κάηκε πρίν από τά χρόνια της Επαναστάσεως του 1821. Ο ναός σώζεται ακέραιος σχεδόν καί εχει ιστορηθεί τό 1818, είναι δέ σταυροειδής μετά τρούλλου. Τήν αγιογράφηση του Καθολικού ανέλαβε δι΄ εξόδων του ο αγωνιστής της Επαναστάσεως Ιω. Δυοβουνιώτης όπως μαρτυρεί σωζόμενη άνωθεν της εισόδου του Καθολικού επιγραφή:

” Ιστορήθη ο παρών θείος καί ιερότατος ναός
της θείας καί Ιερας Μονής της Υπεραγίας Θεοτόκου
διά συνδρομής του Πανεντιμοτάτου
Κυρίου Καπετάν Δυοβουνιώτου Αρχιερατεύοντος
του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ζητουνίου Κυρίου Κου Θεοφάνους
εν έτει 1818 Δεκεμβρίου 15 χείρ Γεωργίου”

Ούτε η ιστορία ούτε η τοπική παράδοση μνημονεύει τόν κτίτορα η τό έτος

ανιδρύσεως του μοναστηριού. Εκτός από τό καθολικό όλα τά άλλα κτίσματα είναι των τελευταίων δεκαετιών. Είναι ένα επιβλητικό κτιριακό συγκρότημα στό οποίο ξεχωρίζουν, ο μεγαλοπρεπής ξενώνας, τό κωδωνοστάσιο, η εικόνα της Βρεφοκρατούσας Θεοτόκου, τό ηγουμενείο, τό αρχονταρίκι καί ο προαύλιος χώρος μέ τήν εξέδρα τίς κρήνες καί τό παρεκκλήσιο των Αγίων Κωνσταντίνου καί Ελένης δωρεά του ζεύγους Δημητρίου καί Ελένης Καραγκούνη.

Ο ναός είναι άγνωστο πότε κτίσθηκε, έχει τή μορφή σταυρικής βασιλικής μετά τρούλλου, οκτάπλευρος συμμετρικός. Η εικόνα της Παναγίας είναι θαυματουργή, έργο του 16ου αιώνα, φέρει επένδυση επάργυρη του 19ου αιώνος (1892). Τό Μοναστήρι έλαβε μέρος στήν επανάσταση καί πολλοί μοναχοί του έπεσαν στά πεδία των μαχών. Στήν προσφορά της Μονής κατά τούς χρόνους της Επαναστάσεως του 1821 αναφέρεται η εγγχάρακτος επιγραφή πού υπάρχει στό προαύλιο της Μονης καί αναφέρει:

“Η ΙΕΡΑ ΑΥΤΗ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΗΣ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΔΑΜΑΣΤΑΣ ΔΙΕΔΡΑΜΑΤΙΣΕ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΑΤΟΝ ΡΟΛΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ
ΤΟΥ 1821 ΠΕΡΙΘΑΛΨΑΣΑ ΤΟΝ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΝ ΓΙΑΝΝΗΝ
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΕΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ
ΤΗΣ ΧΑΛΚΟΜΑΤΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΑΣΑ ΠΑΝΤΟΙΟΤΡΟΠΩΣ
ΤΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΔΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΤΟΥ
ΣΥΧΝΑΚΙΣ ΚΑΤΑΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ
ΘΥΣΙΑΣΑΣΑ ΤΟΝ ΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΑΥΤΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΝ ΝΕΟΦΥΤΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ
ΤΗΣ ΑΛΑΜΑΝΑΣ ΚΑΙ ΠΥΡΠΟΛΗΘΕΙΣΑ ΥΠΟ
ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΩΣ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΝ ΤΩΝ ΔΙΩΚΟΜΕΝΩΝ
ΕΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ ΠΑΝΤΩΝ ΤΟΥΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΙΩΝΙΟΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ ΑΝΗΡΤΗΤΑΙ

Η ΠΛΑΞ ΑΥΤΗ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ κ.κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΤΟΥ ΤΗΝΙΟΥ ΕΝ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗΡΙΩ 2001˝

Τό 1833 διελύθη η Μονή χάνοντας καί τήν περιουσία της. Επανιδρύθηκε καί μετατράπηκε σέ γυναικεία τά τελευταία χρόνια. Σήμερα είναι ένα ακμάζον πνευματικό κέντρο.